

[Falk Hansen.]

ventetid, men det eneste naturlige i Syd-danmark må være, at indbringelsen for ankenævnet som altovervejende hovedregel har opsættende virkning. Den værnepligtige, der først får medhold af ankenævnet efter at have udstået det disciplinarmiddel, som han protesterede imod, vil næppe føle, at ankenævnet har betydet nogen retssikkerhedsgaranti for ham.

Det er muligt, at disse spørgsmål kan afklares gennem en hensigtsmæssig udformning af reglerne for nævnets virksomhed. Jeg vil gerne spørge forsvarsministeren, om man allerede nu er så langt fremme med udarbejdelsen af disse regler, at der kan siges noget herom.

Det er socialdemokratiets opfattelse, at fredstidsforholdene i forsvaret og i det øvrige samfund bør ligne hinanden så meget, som det nu engang er muligt, når man bl. a. tager hensyn til den omstændighed, at de værnepligtige ikke er trukket frivilligt i trøjen. Det vil sige, at de særregler, som gælder for forsvaret, må være klart begrundet i de opgaver, som forsvaret skal løse. Hvor den værnepligtige tidligere næppe havde tid, råd eller kræfter til at tænke ret meget på den civile verden uden for kasernens mure, så anses det i dag for noget værdifuldt, at den værnepligtige, mens han forretter tjeneste i forsvaret, bevarer sine relationer til det civile samfund og bevarer interessen for, hvad der foregår uden for det militære tjenestested.

I den forbindelse vil jeg gerne nævne bestemmelsen i § 29 i forslaget til en ny militær straffelov. Det fremgår heraf, at forsvarsministeren under ekstraordinære forhold kan forbyde personer, der hører til det militære forsvar, at deltage i politiske foreninger eller forsamlinger. Bestemmelsen er lempet i forhold til den nugældende regel, men kan den egentlig ikke helt undværes? Hvilke ekstraordinære situationer tænkes der på? Såfremt der alene tænkes på mobiliseringsituationer eller lignende, vil de værnepligtiges mødepligt jo reelt forhindre, at de kaster sig ud i politisk aktivitet.

Jeg vil gerne spørge forsvarsministeren, om den endnu strengere regel i den nugældende lovs § 68 har været bragt i anvendelse inden for de sidste 10-20 år. Jeg synes, man bør overveje på ny, om der er et reelt

behov for at opretholde en sådan bestemmelse i loven.

Da der jo er tale om en andengangs-fremsættelse af de to lovforslag, skal jeg ikke komme nærmere ind på den række punkter, som er ændret i forhold til de nugældende love, ej heller tage de ting frem, som mit partis ordfører, hr. Hjortnæs, var inde på i februar. Det fremgik jo af forhandlingerne dengang, at der var almindelig tilslutning til de principper, som ligger bag lovforslagene. Jeg har trukket et par spørgsmål frem, som jeg mener må overvejes endnu en gang, og jeg håber, at vi kan få de sidste ting afklaret gennem et udvalgsarbejde.

Med disse bemærkninger skal jeg på socialdemokratiets vegne anbefale de to lovforslag til udvalgsbehandling i retsudvalget.

Hans Toft: Da såvel forslag til militær retsplejelov som forslag til militær straffelov er en genfremsættelse fra sidste folketings-samling, skal jeg indskrænke mig til at omtale nogle få hovedtræk i de fremsatte forslag. Forslagene bygger jo på det meget grundige arbejde, der er udført af den arbejdsgruppe, som blev nedsat på initiativ af den tidligere forsvarsminister, hr. Ninn-Hansen, og det konservative folkeparti hilser da også disse to forslag, som vi behandler i dag, velkommen.

Selv om den lovgivning, der gælder i dag, på mange måder virker tilfredsstillende, kan det på den anden side også fastslås, at ikke alene samfundsmønsteret generelt, men også de specielle forhold, som disse militærlove omfatter, har undergået store ændringer siden de nugældende loves vedtagelse. Det konservative folkeparti ser derfor med tilfredshed på, at disse ændrede forhold nu også afspejles i ændringer i såvel den militære straffelov som den militære retsplejelov.

Vi kan samtidig tilslutte os den linje, som kendetegner de foreliggende forslag, nemlig i så vid udstrækning som muligt under hensyn til forsvarets effektivitet at tilnærme de militære straffe- og retsplejebestemmelser mest muligt til de regler, der gælder for det øvrige samfund,

Men naturligvis er der også i en debat om disse militærlove først og fremmest et hensyn at tage dels til forsvarets effektivitet, dels til